

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΝΘΗ

† ΤΡΥΦΩΝ ΚΑΡΑΝΤΑΣΗΣ

Ο χημικός κόσμος της χώρας θρηνεί την απώλειαν αγαπητού και σεβαστού διδασκάλου. Ο τραγικός θάνατος του Τρύφωνος Καραντάσης έφερε με συγκίνηση εις την μνήμην των παλαιών μαθητών του, δηλαδή εις το σύνολον σχεδόν των Έλλήνων χημικών, τόν άσκητικόν καθηγητήν, ό οποίος έκρυβε μίαν βαθείαν στοργήν πρός όλους.

Ο Τρύφων Καραντάσης έγεννήθη εις τό Λεβίδιον Άρκαδίας τό έτος 1886. Έσπούδασε υπό σκληράς συνθήκας, μακράν της οικογενείας του και με οικονομικάς στερήσεις. Τήν ανάμνησιν των δυσκόλων νεανικών του χρόνων διετήρησε εις όλην του τήν ζωήν, και έξ αυτής έπήγαζεν ή κατανόησιν και άγάπη πού ήσθάνετο πρός τούς νέους. Πτυχιούχος του Φαρμακευτικού και Χημικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Άθηνών, συνέχισε τās σπουδάς εις Παρισίους, όπου έλαβε τό πτυχίον του Έργαστηρίου των Νομισμάτων και Μεταλλείων και έν συνεχεία άνηγορεύθη διδάκτωρ (Docteur d'État) της Faculté des Sciences του Πανεπιστημίου των Παρισίων. Διετέλεσε μόνιμος στρατιωτικός φαρμακοποιός (1903-1928), άποστρατευθείς με τό βαθμόν του άρχιφαρμακοποιού. Έπίσης διετέλεσε άστυχημικός Άθηνών και Θεσσαλονίκης. Υπήρξε μέλος της Société Chimique de France από του 1922, της American Chemical Society από του 1946 και έπίτιμον μέλος της Société de Chimie Industrielle. Έτυχε πλείστων τιμητικών διακρίσεων, ως τά παράσημα Άνωτέρου Ταξιάρχου Γεωργίου Α', Ταξιάρχου του Φοίνικος, Στρατιωτικά μετάλλια των Βαλκανικών Πολέμων 1912-

1913, Διασυμμαχικών μετάλλιον του πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου 1914-1918, Χρυσούν Σταυρόν του Σωτήρος, Μετάλλιον Στρατιωτικής Άξίας και ήτο Chevalier de l'Ordre Nationale de la Legion d'Honneur (1937).

Τήν μακράν, άποδοτικήν και εύσυνείδητον άκαδημαϊκήν του σταδιοδρομίαν ήρχισε ό Τρύφων Καραντάσης ως βοηθός και έν συνεχεία έπιμελητής εις τό Φαρμακευτικόν χημείον του Πανεπιστημίου Άθηνών. Άπό του έτους 1928 μέχρι του έτους 1939 ήτο τακτικός καθηγητής της Άνοργάνου Χημείας εις τό Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, άκολούθως δέ και μέχρι του έτους 1957 τακτικός καθηγητής της Άνοργάνου Χημείας εις τό

Πανεπιστήμιον Άθηνών, από όπου και άπεχώρησεν ως όμότιμος καθηγητής, καταληφθείς υπό του όρίου ηλικίας. Διετέλεσε πρόταγινς του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κοσμήτωρ της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και κοσμήτωρ της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου Άθηνών. Διετέλεσεν έπίσης καθηγητής της Χημείας εις τήν Στρατιωτικήν Ιατρικήν Σχολήν, εις τήν Σχολήν Έφαρμογής Άξιωματικών Έπιμελητείας και εις τό Σχολείον Έφαρμογής Υγειονομικών Άξιωματικών.

Ός Διευθυντής Έργαστηρίου τόσον εις τό Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης όσον και εις τό Πανεπιστήμιον Άθηνών ύπήρξεν άκούρατος. Διημέρευεν εις αυτά και έπέτυχε νά τά καταστήση ύποδειγματικά διά τό είδος των κατά τήν έποχήν εκείνην. Διά της συνεχούς παρουσίας του μεταξύ των φοιτητών κατά τās έργαστηριακάς άσκήσεις, μετέδιδεν εις αυτούς τόν σεβασμόν πρός τόν έργαστηριακόν χώρον και τήν εύπρεπιάν του. Έφρόντιζε νά άφαιρή κάθε άπόστασιν πού τόν έχώριζε από τούς φοιτητάς του και εκείνοι εύρισκαν εις τό πρόσωπόν του ένα ειλικρινή προσάτην και σύμβουλον. Άξέχαστη θά μείνη στήν μνήμην όλων, όσοι έζησαν κοντά του τά χρόνια της Κατοχής, ή στοργή του πρός τούς διωκομένους φοιτητάς, όποιοι και άν ήσαν.

Βασικόν χαρακτηριστικόν του Τρύφωνος Καραντάσης ήτο ή έργατικότητα. Ό,τι άπέκτησε εις τήν ζωήν του, τό άπέκτησε χάρις εις τήν εύσυνείδητον, συνεχή και σκληράν έργασίαν του, τό δέ δίδαγμα αυτό προσεπάθει πάντοτε νά καταστήση συνείδησιν εις τούς μαθητάς και συνεργάτας του. Είς τόν τομέα της έπιστημονικής έρεύνης ύπήρξε παραγωγικότατος. Αί έπιστημονικά έργασία του άνάγονται εις πλείστας περιοχάς της Άνοργάνου Χημείας (ιδία των συμπλόκων άλμάτων), της Άναλυτικής Χημείας, της Μαγνητοχημείας, της Ραδιοχημείας και της Τοξικολογίας. Με άμείωτον έπιμονήν και ένδιαφέρον παρώτρυνεν εις έρευναν τούς έκάστοτε συνεργάτας του, μετά των όποίων έδημοσίευσε κατά καιρούς δεκάδας πρωτοτύπων έπιστημονικών έργασίων εις έπίσημα και έγκυρα περιοδικά του έξωτερικού. Ο Τρύφων Καραντάσης έβοήθησε τά μέγιστα τούς συνεργάτας του εις τήν έπιστημονικήν των πρόοδον και ήτύχησε νά τούς ίδη όλους καθηγητάς των Άνωτάτων Έκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Τά αισθήματα στοργής του πρός τούς Έλληνας χημικούς είχε τήν εύκαιρίαν νά άποδείξη ό Τρύφων Καραντάσης και ως Πρόεδρος της Ένώσεως Έλλήνων Χημικών (1959-1963), ότε ειργάσθη με συνέπειαν διά τήν έπίλυσιν διαφόρων ζητημάτων και με ιδιαιτερον ένθουσιασμόν διά τήν συμπλήρωσιν του άπαιτουμένου χρηματικού ποσοδύ διά τήν άπόκτησιν της «Στέγης του Χημικού».

Ο Τρύφων Καραντάσης ύπήρξεν ιδρυτικόν μέλος

καί Πρόεδρος της 'Αδελφότητας Λεβιδιωτών, τὸ δὲ ἐνδιαφέρον καί ἡ συμπάραστασις τοῦ πρὸς τὴν προσφιλή ἰδιαιτέραν τοῦ πατρίδα ἦσαν πάντοτε ἐνεργά. Καί ἀκριβῶς ἐκεῖ ἐτάφη καί ἀναπαύεται σήμερον, ἀπ' ὅπου

μικρὸ παιδί ἐξεκίνησε καί ἐπαξίως ἀνῆλθε εἰς τὰς ἀνωτάτας βαθμίδας τῆς 'Επιστήμης καί τῆς Πολιτείας.

Π. Σακελλαρίδης

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Χ.

Ἀνακοίνωσις

Ἡ ἔκδοσις τοῦ Μητρώου τῶν μελῶν τῆς Ε.Ε.Χ. ἀνήκει εἰς τὰ πλέον σοβαρὰ καθήκοντα τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῆς καί τοῦτο διότι εἶναι συνδεδεμένη μετὰ τὸ θέμα τῆς προωθήσεως τῆς προαγωγῆς τοῦ χημικοῦ ἐπαγγέλματος. Τὰ ἀπογραφικὰ στοιχεῖα διδόμενα εἰς εἰδικὸν πρότυπον δελτίον αποτελοῦν τὰς μόνους ὑπευθύνους πληροφίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων δύνανται νὰ ἐξαχθοῦν σοβαρὰ, πραγματικά καί ἀντικειμενικά συμπεράσματα ἀλλὰ καί ἀληθοφανῆ στατιστικά δεδομένα ἀφορῶντα εἰς τὴν κατάστασιν καί τὰς συνθήκας τῆς ἐργασίας, τὰς ἀνάγκας εἰς εἰδικευμένους χημικοὺς εἰς τὴν χώραν μας, τὸ ὕψος τῶν ἀμοιβῶν τῶν κλπ. Αἱ ἐπιτυχεῖς ἐνέργειαι διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ κλάδου μας, ἡ ρεαλιστικὴ ἀντιμετώπισις τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα παρουσιάζονται καθημερινῶς εἰς τὰ μέλη μας στηρίζεται ἐν πολλοῖς εἰς τὴν ὀρθὴν τοποθέτησιν τῶν ἀπόψεών μας. Τοῦτο κατορθοῦται μόνον μετὰ τὰ ὑπεύθυνα μητρώα.

Ἄς μὴν ξεχνοῦμε, ὅτι οἱ Χημικοὶ εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον καλοῦνται νὰ παίξουν ἕνα σοβαρώτερον ρόλον εἰς τὰ ἐπιέγοντα οικονομικά καί τεχνολογικά σχέδια ἀναπτύξεως τῆς χώρας μας. Καθῆκον τῶν Χημικῶν εἶναι ὄχι μόνον ν' ἀποδεχθοῦν ἀλλὰ καί νὰ ἐπιδιώξουν τὸν ρόλον αὐτόν, ν' αὐξήσουν δηλαδὴ τὴν δραστηριότητα τοῦ κλάδου τῶν, νὰ γίνουν κύριοι τῶν τελευταίων ἐπιτεύξεων τῆς χημικῆς ἐπιστήμης καί νὰ ἐλέγξουν τὴν ὑπεύθυνον ἐφαρμογῆν τῶν ποῦ εἶναι συνδεδεμένη μετὰ τὴν δραστηριότητα τοῦ χημικοῦ, καί ποῦ σημαίνει ἀνάπτυξιν τοῦ ἐπαγγέλματός μας.

Ἦδη ἐπισημαίνεται ἡ ἀύξεισις τῆς ἀνάγκης εἰς εἰδικευμένους Χημικοὺς καί ἡ ἀνάγκη δημιουργίας εἰδικευμένων μελετητῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ καλύψουν τὰ ὑπάρχοντα πλέον κενὰ ποῦ ἐνεφανίσθησαν ἐπισήμως κατὰ τὴν πορείαν τῆς προσπάθειας τοῦ Κράτους νὰ ὀργανώσῃ (ΣΕΚΑΜ) τὰς ἀναγκαίας μελέτας τῶν διαφόρων ἐπειγόντων προβλημάτων μετὰ βάσιν τὴν οικονομικὴν ἐνίσχυσιν ἐκ τῶν δημοσίων ἐπενδύσεων. Σημειωτέον ὅτι τὰ προβλήματα εἶναι τεράστια καί πολυποικίλα καί συνεπῶς ἀνήκουν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ὅλων τῶν εἰδικότητων τῶν συναδέλφων. Χωρὶς ἀμφιβολία δὲν εἶναι δυνατὴ οὐδεμία δραστηριότης ἐκτεταμένης μορφῆς καί μετὰ ἐπιτυχημένα ἀποτελέσματα ἄνευ τοῦ ἐνημερωμένου Μητρώου τοῦ κλάδου μας.

Ἐπενθυμίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὅτι ἐπανειλημμένως ἔχει ζητηθῆ ἀπὸ τοὺς κ. κ. συναδέλφους ἡ ἐπιστροφή τοῦ ἀποσταλλέντος δελτίου ἀπογραφῆς δεόντως συμπληρωμένου, ἄνευ τοῦ ὁποίου δὲν νοεῖται ἡ ἔκδοσις πλήρους Μητρώου καί συνεπῶς χρησίμου διὰ τὴν κατατόπισιν τῶν ὑπευθύνων διὰ τὴν ἐκάστοτε αἰτουμένην εἰδικότητα εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἀλλὰ καί εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Εἰς τὰ ἀνωτέρω θὰ ἔπρε-

πε νὰ προστεθῆ τὸ λυπηρὸν φαινόμενον τῆς ἀναμίξεως εἰς σοβαρὰς ἐνεργείας προσώπων πολλάκις ἐκτὸς τοῦ κλάδου μας μὴ ἐχόντων τὰ κατάλληλα στοιχειώδη προσόντα μετὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῶν προτέρων συνδεδεμένα μετὰ ἀποτυχίαν καί τοῦτο εἰς σοβαρὰς προσπάθειας αἱ ὁποῖαι ἔχουν σχέσιν μετὰ τὸ ἀποκλειστικὸν πεδῖον τῆς ἐπιστήμης καί τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεώς μας.

Παρακαλεῖσθε ὅσοι δὲν ἀποστέλλετε τὸ ἀπογραφικὸν δελτίον σπεύσατε νὰ τὸ συμπληρώσετε καί νὰ τὸ ἐπιστρέψετε κατὰ τὸ δυνατόν γρηγορώτερα διὰ τὸ συμφέρον τὸ ἰδικόν σας καί τοῦ κλάδου μας. Σημειώσατε διὰ ἢ Ε.Ε.Χ. δύναται νὰ ἀποστέλλῃ ἐκ νέου, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Ἐπομνήματα τῆς Ε.Ε.Χ.

Θέματα σχετικὰ μετὰ τὴν ἐκπαίδευσιν

Ἡ Ε.Ε.Χ. ἀπέστειλε πρὸς τὸ Ἐπιτελεῖον Παιδείας τὸ κάτωθι ὑπόμνημα διὰ τὴν ἐπίλυσιν θεμάτων ἀφορούντων εἰς τὰς Ἀνωτάτας Σχολὰς, τὴν ἀλλαγὴν τοῦ τίτλου τῶν Σχολῶν Μ.Ε. Χημικῶν, τὸ Παιδαγωγικὸν Ἰνστιτοῦτον καί τοὺς Χημικοὺς Ἐκπαιδευτικοὺς:

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Αὐγούστου 1966

Ἄριθ. Πρωτ. 638

Πρὸς τὸ

Σ/ὸν Ἐπιτελεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας καί Ἐκπαιδευτικῶν

Λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σας ὑποβάλωμεν τὸ παρὸν ὑπόμνημα ἐν συνεχείᾳ τῆς παρ' ἡμῶν ἀκροάσεως τῆς 9ης Ἰουνίου ἐ.ξ., τὴν ὁποῖαν εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς παραχωρήσετε:

1. Χημικὰ Σχολαί. Κατηρτίσαμεν τὴν συνυποβαλλομένην μελέτην συμπληρώσεως τῆς διδακτέας ὕλης διὰ τοὺς φοιτητὰς χημείας μετὰ βάσιν τὰ νεώτερα μαθήματα τὰ ὁποῖα διδάσκονται εἰς τὰ Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης καί τῶν Η.Π.Α. Τὴν μελέτην αὐτὴν ὑπεβάλαμεν εἰς τὸ Ἐπιτελεῖον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 447/30.5.64 ἐγγράφου μας ὡς καί εἰς τὴν Φυσικὴν Σχολὴν τοῦ Παν/ου Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 447/30.5.64 ἐγγράφου μας, καί εἰς τὴν ὁμοίαν τοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης διὰ τοῦ ἰδίου ἐγγράφου μας.

Ἐσχάτως δὲ τὴν ὑπεβάλαμεν καί εἰς τὴν Πρυτανείαν τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 900/25.11.65 ἐγγράφου μας.

Οὐδὲν ἀπαντητικὸν ἔγγραφον ἐλάβομεν πλὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, δι' οὗ μᾶς γνωρίζει ὅτι τὴν μελέτην διεβίβασεν εἰς τὴν Φυσικὴν Σχολὴν.

2. Σχολὴ Ἐργοδηγῶν Χημικῆς Βιομηχανίας. Κατηρτίσαμεν τὴν συνυποβαλλομένην μελέτην, διὰ τὴν διδασκαλίαν εἰς μαθητὰς μέσων Σχολῶν, μερικῶν μαθημάτων τῶν τὰ ὁποῖα θὰ μορφώσουν Τεχνικοὺς βοηθοὺς ἀπαραιτήτους εἰς τὴν Χημικὴν Βιομηχανίαν. Τὴν μελέ-